

WP2.4.3. Sortsanbefalinger, Tromsø

Prosjektet har som mål å utvide dyrking av havre i det Nord-Atlantiske området. Havre er ikke dyrket i Nord-Norge i dag, men varmere og lengre vekstsesong kan gradvis skape nye muligheter for dyrking i dette området. Vi testet flere markedssorter fra Norge og nabolandene i det Nord-Atlantiske området, hvor vi så først og fremst på mulighet for dyrking til fôr, men også for potensialet for dyrking av mathavre.

Vi la ut et sortsforsøk i Tromsø (69.65°N), både i 2024 (30 sorter) og i 2025 (31 sorter) (Tabell 1).

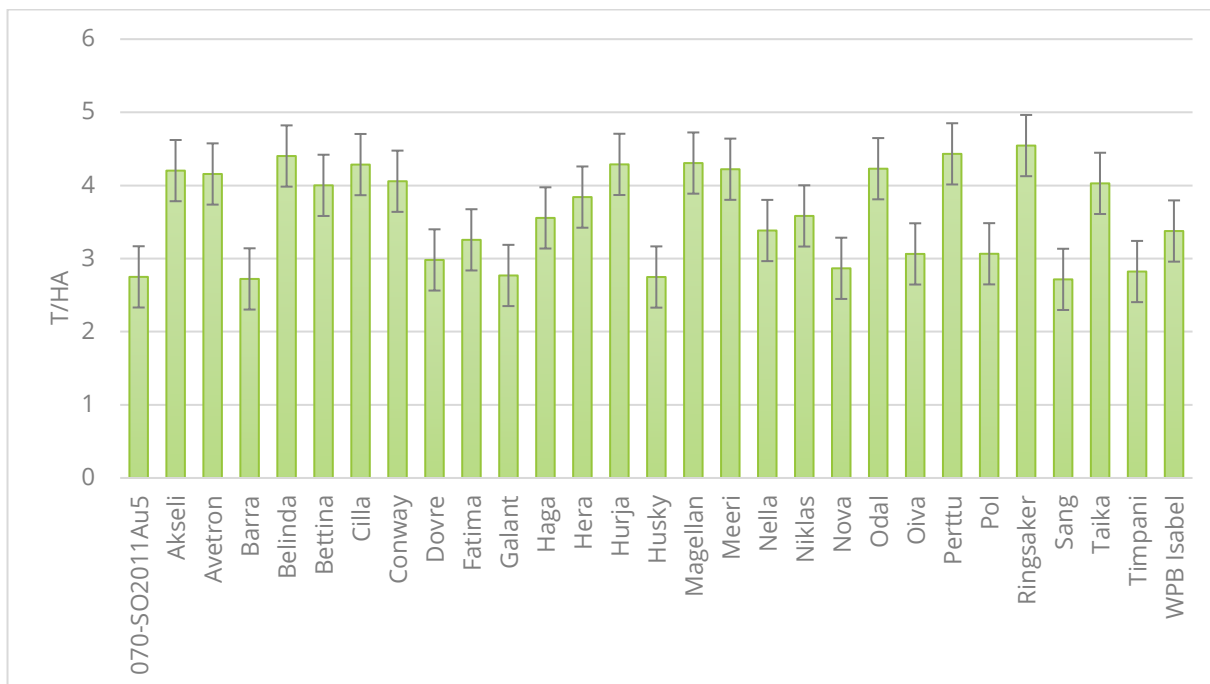
Tabell 1. Informasjon om jorddata og annen viktig agronomisk data

År	jordart	KgN/ha	KgP/ha	KgK/ha	Sådato	Høstetdate	vekstdøgn
2024	Sandholdig leirjord	80	13	66	24.05.2024	16.09.2024	115
2025	Sandholdig leirjord	80	13	66	22.05.2025	17.09.2025	118

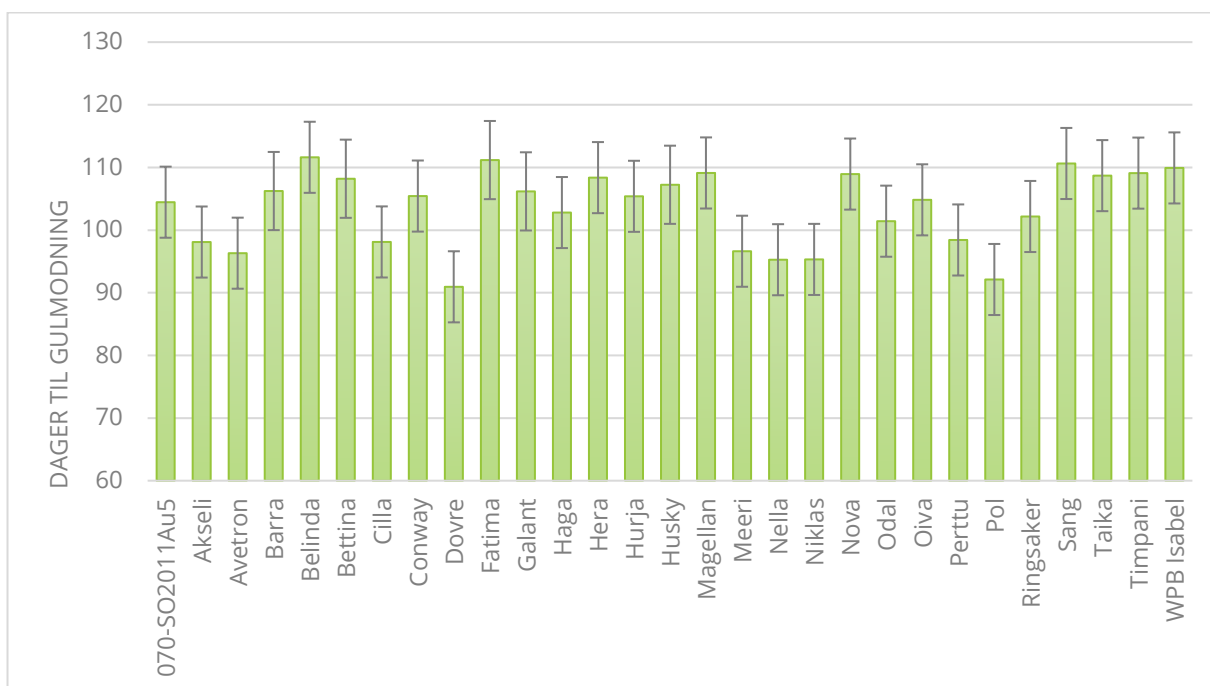
I 2024 ble jorda høstpløyd året før til 25 cm etter at der hadde vært potetåker. På våren ble den jorda harvet, steinplukket og pakket etterpå. Den ble gjødslet dagen før såing. I 2025 ble jorda også høstpløyd der hvor potetåkeren sto. Jorden ble også harvet, steinplukket og pakket og gjødslet rett før såing. Feltet ble sprøytet med ugrasmiddel (Duplosan D og Tomahawk) når plantene var på vekststadiet BBCH 20-32. I 2025 la vi nett, i ca 1 m høyde, over feltet for å hindre at korn og spirer ble spist av fugler.

Tidlighet er den viktigste egenskapen for sorter som skal dyrkes så langt nord. Avling er også selvsagt en viktig egenskap. Sortene som vi anbefaler for Tromsø, basert på disse to forsøkene, er sorter som er tidlig modne men likevel har en akseptabel avling. Andre viktige parametre som ble målt er bl.a. hektolitervekt og tusenkornvekt (Figurer 1-3). Alle målte parametre er presentert i Tabell 2 og 3.

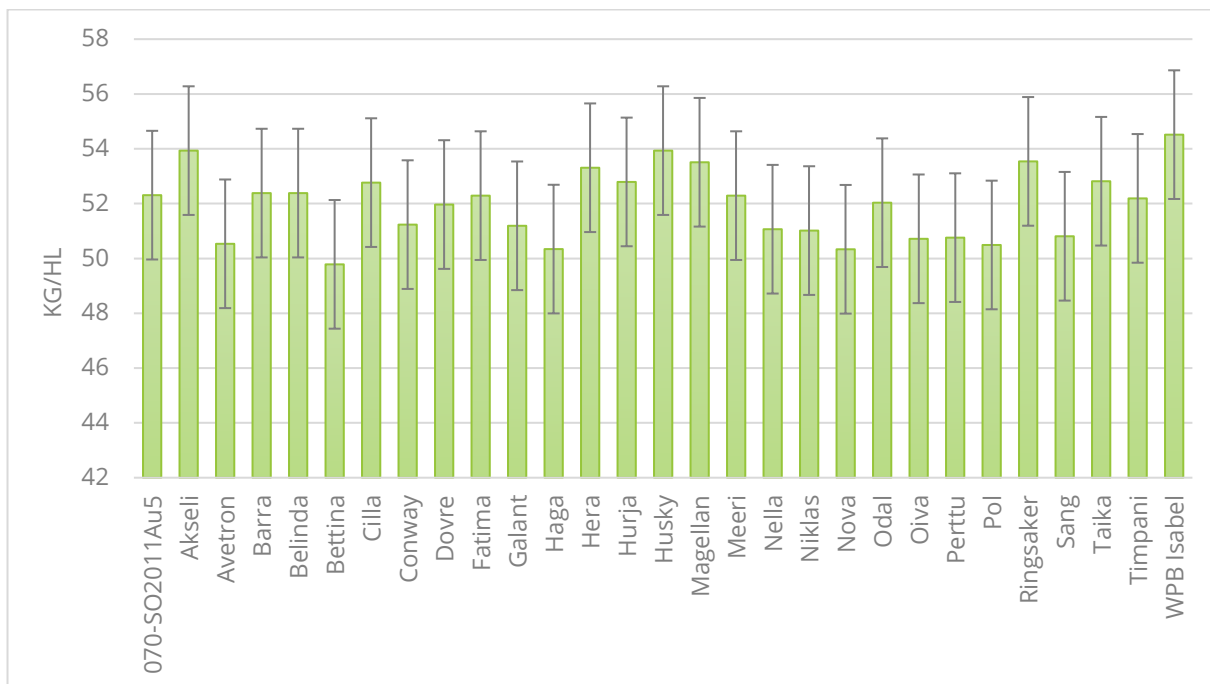
Vi anbefaler Cilla og Dovre til fôrdyrking. Cilla har 98 dager til gulmodning og Dovre kun 90 dager. Niklas og Meeri anbefales til grynnavre grunnet den høye tusenkornvekten og hektolitervekt. De trenger 95 og 96 dager til modning. Dovre og Niklas har god stråstyrke, mens Cilla og Meeri har moderat stråstyrke. På Island, som har likt dyrkingsklima som i Nord-Norge så anbefales også Dovre, Cilla og Meeri. Dovre står i en særskilt stilling som den absolutt tidligste sorten. Den er foredlet av Graminor og ble godkjent i 2015, men er ikke lenger på den offisielle sortslisten.

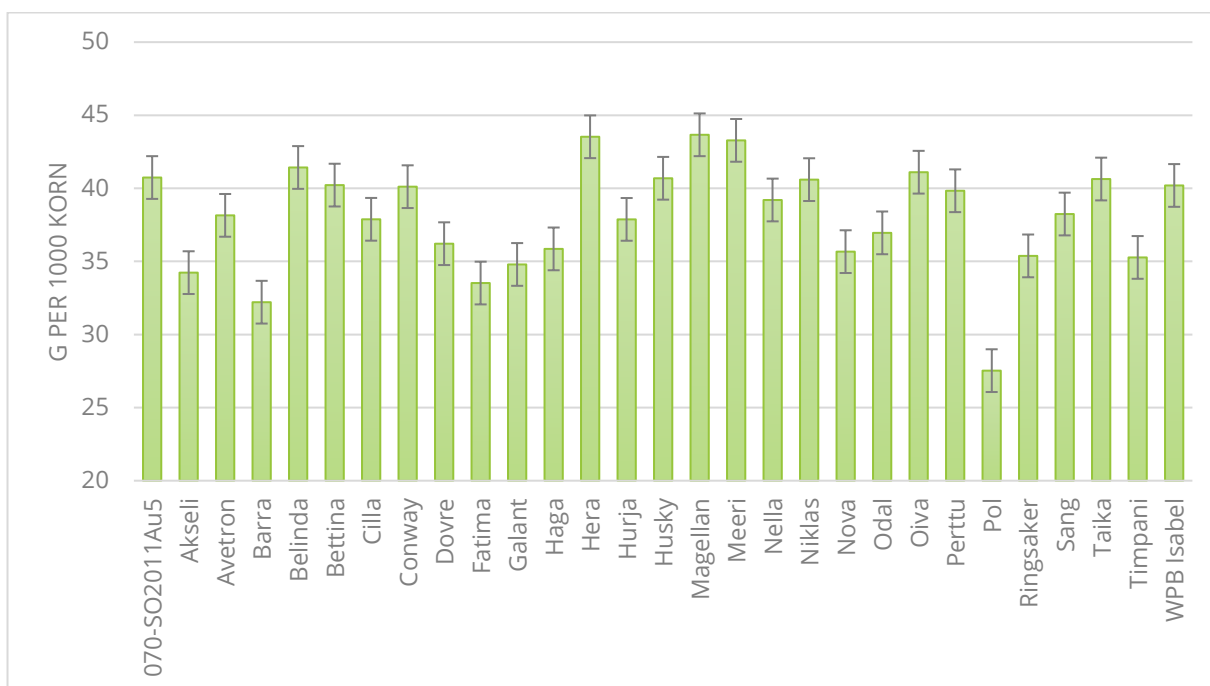
Figur 1. Gjennomsnittlig avling fra Holt 2024 og 2025.

Figur 2. Gjennomsnittlig antall dager fra såing til gulmodning fra Holt 2024 og 2025.

Figur 3. Gjennomsnittlig hektolitervekt fra Holt 2024 og 2025.

Figur 4: Gjennomsnittlig tusenkornvekt fra Holt 2024 og 2025.

Tabell 2: Agronomiske data inkludert Dager til asksskyting, Dager til gulmodning, Høyde (cm), Tidlig legde (%) og Sein legde (%) for alle sortene i forsøkene på Holt fra 2024 og 2025

Navn	Opphavsland	Dager til aksskyting	Dager til gulmodning	Høyde	Tidlig legde (%)	Sein legde (%)
070-SO2011Au5	Wales	60	104	131	28	37
Akseli	Finland	58	98	108	3	22
Avetron	Norge	57	96	115	30	36
Barra	Irland	60	106	117	33	47
Belinda	Sverige	60	112	112	0	27
Bettina	Sverige	60	108	112	12	34
Cilla	Sverige	57	98	113	27	32
Conway	Wales	60	105	114	19	42
Dovre	Norge	54	91	113	15	17
Fatima	Sverige	62	111	120	23	31
Galant	Sverige	60	106	106	9	34
Haga	Norge	59	103	104	2	32
Hera	Sverige	56	108	116	9	32
Hurja	Norge	60	105	111	0	34
Husky	Irland	59	107	117	25	39
Magellan	Irland	59	109	120	10	26
Meeri	Finland	59	97	108	7	38
Nella	Finland	57	95	113	17	34
Niklas	Finland	58	95	111	0	15
Nova	Wales	60	109	118	13	25
Odal	Norge	59	101	118	18	42
Oiva	Finland	60	105	106	4	29
Oliver	Irland	59	104	99	8	25
Perttu	Finland	60	98	112	6	31
Pol	Norge	57	92	120	33	45
Ringsaker	Norge	59	102	117	20	24
Sang	Sverige	61	111	121	6	34
Taika	Finland	62	109	123	21	27
Tenna	Norge	56	93	149	35	60
Timpani	Wales	59	109	121	19	43
WPB Isabel	Irland	59	110	117	7	36

Tabell 3: Avling og kvalitetsdata inkludert Avling (t/ha), HLV (kg/hl), TKV (g/1000 frø), Protein (% av tørrstoff), og fett (% av tørrstoff) på Holt fra 2024 og 2025

Navn	Opphavsland	Avling	HLV	TKV	Protein	Fett
070-SO2011Au5	Wales	2.7	52.3	40.7	11.5	6.2
Akseli	Finland	4.2	53.9	34.2	11.8	6.1
Avetron	Norge	4.2	50.5	38.2	11.3	6.4
Barra	Irland	2.7	52.4	32.2	10.4	5.3
Belinda	Sverige	4.4	52.4	41.4	9.8	6.6
Bettina	Sverige	4.0	49.8	40.2	10.6	6.3
Cilla	Sverige	4.3	52.8	37.9	11.1	5.4
Conway	Wales	4.1	51.2	40.1	10.8	6.9
Dovre	Norge	3.0	52.0	36.2	12.9	4.9
Fatima	Sverige	3.3	52.3	33.5	11.4	9.4
Galant	Sverige	2.8	51.2	34.8	9.2	6.6
Haga	Norge	3.6	50.3	35.9	11.0	5.7
Hera	Sverige	3.8	53.3	43.5	10.7	4.8
Hurja	Norge	4.3	52.8	37.9	9.2	5.5
Husky	Irland	2.7	53.9	40.7	10.9	5.3
Magellan	Irland	4.3	53.5	43.7	10.0	5.8
Meeri	Finland	4.2	52.3	43.3	12.3	5.6
Nella	Finland	3.4	51.1	39.2	11.9	5.3
Niklas	Finland	3.6	51.0	40.6	13.6	5.1
Nova	Wales	2.9	50.3	35.7	10.5	5.6
Odal	Norge	4.2	52.0	37.0	10.8	6.4
Oiva	Finland	3.1	50.7	41.1	10.6	5.3
Oliver	Irland	1.1	58.5	30.8	11.9	5.7
Perttu	Finland	4.4	50.8	39.8	10.6	6.0
Pol	Norge	3.1	50.5	27.5	12.0	5.9
Ringsaker	Norge	4.5	53.5	35.4	10.8	5.6
Sang	Sverige	2.7	50.8	38.2	10.4	6.2
Taika	Finland	4.0	52.8	40.6	10.2	5.4
Tenna	Norge	1.9	51.2	28.3	13.3	6.2
Timpani	Wales	2.8	52.2	35.3	11.0	5.9
WPB Isabel	Irland	3.4	54.5	40.2	10.9	5.3